

A gyerekek örökmozgók. Egyetlen dolog állította meg őket e században, és az a televízió volt. Bizony mondom néktek, mi voltunk az első generáció, melyet elkapott. Mi valánk azok a folyton nyüzsgő gyermekek az ötvenes években, akiket a tévé tett mozdíthatatlan tárgyakká a hatvanasokban.

A tévé hatalma. Amikor a válogatott meccsét közvetítették, én vigyázz állásban álltam végig a himnuszokat tévé őfelsége előtt.

Hanem az a meccs! Leírhatatlan volt. Olyanok játszottak a csatársorban, mint Bődör, Kuti, Sándor Csikar! (Csikar a szegedi Móravárosból küzdötte fel magát tisztos polgári lételre, akár az édesapám.) Azt tudtam egy régi novellából, hogy a valamikori MTK-szurkolók úgy biztatták a csapatot, hogy: Tempó, MTK! Még a vízilabdások csatakiáltását is megtudtam később: Bele, bele, bumbele, M bele, T bele, K!

Az MTK a Juventusszal állt ki, és ez – akkor – egyenlő ellenfelek küzdelme volt. Hanem a bíró! Ideális esetben meg kellene testesítenie a Legfelsőbb Bíróság érinthetetlenségét, egy közepes akrobata fizikai képességeit, Jób kitartásával és Buddha bonthatatlan nyugalmával megáldva. De ebből a bíróból mindez hiányzott. A nézőtér tele volt, háborogtak az emberek. Akkoriban még az is kiment a meccsre, akinek volt otthon tévéje.

Végül is győztünk. És akkor! Akkor szerettem bele az MTK-ba. A két kispad egymásnak esett. Gyúrók, orvosok, tartalékok, edzők. De régifajta szódásüvegekkel ám! Az adásrendező nem keverte le a jelenetet. Nahát, én akkor fogadtam meg, hogy az MTK-nak szurkolok.

Ezzel csak egy baj volt: elmondtam az osztályban. (Tiszta fiúiskolába jártam.) A srácok többsége természetesen a Szegednek szurkolt, de akadtak Honvéd-, Vasas- és Újpest-drukkerek is. Ezek mind nekem estek. Azt kiabálták:

Libások, libások!

Én szerettem verekedni, de tudni szerettem, miért. A többiek nem tudták megmondani. Végül az egyik osztálytársam, aki fölmentett volt tornából, épp ezért mindig ő volt a fogó a szünetekben, megmondta:

Azért mondják, mert azt hiszik, hogy ez egy zsidó csapat.

A baj csak az volt, hogy én nem tudtam, mi az, hogy zsidó.

Ő azt mondta:

Nézz rám. Én az vagyok.

Ránéztem, de semmit se láttam, ami megkülönböztette volna tőlem. Talán akkoriban csak órán hordtam szemüveget, ő meg mindig. Amikor negyedikben a tanító néni ki akart közöszíteni az osztályból két hét iskolakerülés és öngyilkosság kísérlete miatt, csak ő mert odajönni hozzám beszélgetni. Azért ez eszembe jutott.

Ettől kezdve már makacsságból sem váltottam csapatot. Ha kellett, verekedtem miatta. Kellett. Aztán jött egy MTK – Glasgow Rangers visszavágó. A csapat Skóciában kapott egy négyest, itthon viszont – Kuti góljával – őt – nullra győztünk. És ezt mindenki láthatta a tévében. Mintha egy kicsit kezdtek volna tisztelni különbségem miatt.

A gimnáziumban már nem számított, milyen drukker vagy. (Velem együtt négy fiú járt az osztályba, de a többiek közt se volt olyan fontos téma.) Kezdett kopni a kitartásom. Meg aztán egyre kevesebbet néztem tévét. Az étellel voltam elfoglalva.

Ha megkérdezték volna az egyetememen... De nem kérdezték meg. Tíz nullra kaptunk a TTK-soktól a gólyabajnokságon, mi, bölcsészek. Amikor Pestre kerültem, néhányan fintorogtak, de rám hagyták. Akkoriban már nagyon megfogyatkozott minden csapat szurkolótábora. Kivéve a Fradiét. Amikor a fiam a Ferencvárosban megszületett, vettem egy Fradi-törülközöt, és elkezdtem szurkolni a Fradinak. Aztán olyan lett a magyar futball, hogy az ember jó szívvel nem tudott már drukkolni senkinek.

Egy válogatott meccsre azért még kivittem a fiamat. Ott volt egész Magyarország. De a Felvidékről, a Bácskából, Erdélyből is. A büfében például **Eörsi Pistába** botlottam. Ez volt az a magyar – holland meccs, amely csak jutalomjáték volt számunkra. A fiam egy idő múlva már csak a papírszalagokat gyűjtötte, hátat fordított a pályának. Igaza lett. Egy – nullra kikaptunk. A fiúk eladták a meccset. Nyolcvanezer embert loptak meg, meg néhány milliót, aki tévén nézte a mérkőzésnek nem nevezhető pilinckázást. Azóta nem járok meccsre. De mindig tudom, mit játszott az MTK. Egyszer egy festő, aki Párizsban élt, csak erre volt kíváncsi.

Pedig hát mindegy. Ha a Nagy Bíró jön, úgyse azt kérdezi, vesztettél-e vagy nyertél, hanem hogyan játszottál.